

دستور العمل نحوه تأسیس، اداره و انحلال

مراکز تخصصی روان سنجی

۱۴۰۰

سازمان بحسبیتق کثور

مرکز توسعه یشگیری

معاونت مشاوره و امور روانشناختی

مقدمه:

نظر به اینکه مطابق بند ۶ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی و جزء ۸ بند پ ماده ۵۷ احکام دائم برنامه ششم توسعه، صدور پروانه فعالیت برای ایجاد مراکز خدمات مشاوره اجتماعی و روان‌شناختی اجتماعی و همچنین کلینیک‌های روانشناسی بر عهده سازمان بهزیستی کشور می‌باشد؛ این دستورالعمل جهت اجرایی شدن مفاد فوق و آیین‌نامه‌های آن و بند ۶ آیین‌نامه داخلی ماده ۲۶ مصوب ۱۳۹۵ شورای معاونین سازمان بهزیستی، توسط مرکز توسعه پیشگیری تهیه شده است و مبنای کار بهزیستی استان‌ها و کمیسیون‌های صدور پروانه در ستاد مرکزی و استان‌ها خواهد بود.

در راستای تخصصی نمودن مراکز خدمات روانشناسی و مشاوره، با بهره‌گیری از کادری متخصص و باتجربه در قلمرو ارائه خدمات روانسنجی و ایجاد بستری مناسب برای توسعه سنجش روانشناختی دستورالعمل مراکز تخصصی روانسنجی تدوین گردید. با گذشت قریب به یک دهه از تدوین و ابلاغ دستورالعمل تاسیس مراکز مشاوره تخصصی در سال ۱۳۸۵ و بازنگری آن در سال ۱۳۹۱، پس از دریافت بازخوردهای متعدد از کارشناسان مسئول مشاوره استان‌ها و با توجه به سیاست دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی، بازنگری آن مجدداً در دستور کار قرار گرفت. به همین منظور کمیته تخصصی روانسنجی در معاونت مشاوره و امور روان‌شناختی تشکیل گردید و جلسات متعددی طی ساعات متمادی با حضور کارشناسان دفتر و اساتید مجرب دانشگاهی برگزار گردید و بر روی مفاد دستورالعمل بحث و تبادل نظر شد. ثمره این جلسات، بازنگری جامع در مفاد دستورالعمل مذکور و اصلاح آن به دستورالعمل «مراکز تخصصی روانسنجی» است. مزیت این دستورالعمل نسبت به نسخه قبلی آن است که خلأهای قبلی برطرف گردیده و به‌ویژه ملاک صدور پروانه فعالیت، تنها مدرک تحصیلی نیست، بلکه مجموعه امتیازات فرد جهت صدور مجوز در نظر گرفته می‌شود.

ارائه خدمات تخصصی در حیطه‌های روان‌سنجی نیازمند مقررات، قوانین و ضوابط خاصی می‌باشد و به راحتی نمی‌توان اصول و قوانین مرتبط با استانداردهای آموزشی و روانشناختی را نادیده گرفت. تأسیس و فعالیت مراکز تخصصی روان‌سنجی، نیازمند آیین‌نامه‌ای است تا از طریق ساماندهی علمی-اجرایی بتوان بهبود قابل توجهی در انطباق یابی و استاندارد سازی ابزارهای روانشناختی ایجاد نمود.

اجرا، نمره گذاری و تفسیر ابزارهای روانشناختی نیازمند دانش و مهارت قابل توجهی بوده و آزمونگران باید با بهره‌گیری از ابزارهای معتبر روانشناختی، قابلیت مطلوبی را برای تفسیر نیمرخ‌های هوشی، شخصیتی، یادگیری و دیگر سازه‌های روانشناختی، به دست آورند. مراکز تخصصی روان‌سنجی از یک سو به انطباق یابی، تدوین و استانداردسازی ابزارهای

روانشناختی پرداخته و از سوی دیگرزمینه مساعدی را برای دانش افزایی و مهارت افزایی آزمونگران در زمینه های اجرا، نمره گذاری و تفسیر ابزارهای روانشناختی فراهم می کنند.

ماده ۱- تعاریف

۱ - دستورالعمل تاسیس ، اداره و انحلال مراکز و موسسات غیردولتی تحت نظارت سازمان موضوع بندهای ۱ تا ۱۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت: منظور دستورالعملی است که در آن نحوه صدور و تمدید پروانه فعالیت شرح داده شده است و من بعد دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی «ماده ۲۶» خوانده می‌شود.

۲ - موافقت اصولی: موافقت نامه‌ای است که پس از طی مراحل پیش‌بینی شده در این دستورالعمل و آیین نامه داخلی ماده ۲۶ توسط کمیسیون ماده ۲۶ استان با اعتبار ۱۸ ماه برای متقاضیان صادر می‌شود تا نسبت به آماده‌سازی ساختمان، تجهیز و تامین نیروی انسانی مورد نیاز و کسب تاییدیه‌های لازم اقدام نمایند. شایان ذکر است، اعتبار موافقت اصولی تنها یک‌بار و به مدت شش ماه قابل تمدید است.

۳ - پروانه فعالیت: مجوزی است که برای شروع و تداوم فعالیت مرکز پس از تجهیز و تامین و معرفی نیروی انسانی مورد نیاز صادر می‌شود.

۴ - صاحب امتیاز: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌شود که پس از طی مراحل پیش‌بینی شده، یک یا چند مجوز صادره از سوی سازمان بهزیستی اعم از پروانه تاسیس یا پروانه فعالیت را دریافت و اقدام به تاسیس مرکز یا صاحب امتیاز غیردولتی می‌نماید.

۵ - مسئول فنی: شخص حقیقی واجد شرایطی است که از طرف صاحب امتیاز (حقیقی یا حقوقی) به بهزیستی استان معرفی می‌شود و پس از تایید کمیسیون ماده ۲۶ بهزیستی استان، برای وی پروانه مسئول فنی صادر می‌شود تا در مرکز مربوطه مطابق با دستورالعمل تخصصی انجام وظیفه نماید.

۶- مرکز تخصصی روان سنجی: محلی است که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با کسب پروانه از سازمان بهزیستی تاسیس می‌شود و تحت نظارت آن سازمان خدمات تخصصی روان سنجی را ارائه می‌دهد.

ماده ۲- هدف

هدف از تأسیس دفاتر و مراکز تخصصی روان سنجی، ارائه خدمات تخصصی روان سنجی و روان آزمایی است.

ماده ۳ - شرح وظایف مرکز

- ۱- اجراء نمره گذاری، تفسیر ابزارهای روانشناختی(هوش، شخصیت، علایق، پیشرفت تحصیلی و...) و تهیه گزارش
- ۲- نیازسنجی و برگزاری کارگاههای آموزشی در راستای دانش افزایی و مهارت افزایی آزمونگران
- ۳- ارایه گزارشهای تخصصی پیرامون ارزیابی نقاط ضعف و قوت ابزارهای روانشناختی
- ۴- ارایه پیشنهاد در زمینه ترجمه، انطباق یابی و استانداردسازی ابزارهای جدید مورد نیاز
- ۵- عقد قرارداد با سازمانهای خصوصی و دولتی در زمینه آزمونهای روان شناختی ، پیشرفت تحصیلی و استعدادیابی شغلی و ورزشی

ماده ۴- شرایط و مدارک لازم برای صدور موافقت اصولی و صدور و تمدید پروانه فعالیت متقاضی تاسیس مرکز

الف) اشخاص حقیقی

- علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، رعایت موارد ذیل نیز الزامی است:
- دارندگان مدارک تحصیلی ذیل می‌توانند متقاضی تاسیس مرکز تخصصی روانسنجی باشند:
- ۱- دارا بودن مدرک دکتری یا حداقل کارشناسی ارشد روانسنجی ، روانشناسی و مشاوره
- تبصره ۱:** افراد دارای مدارک روان شناسی و مشاوره، در صورت انجام تحقیق یا تحقیقاتی اعم از پایان نامه تحصیلی در راستای استانداردسازی آزمونها و... (در حیطه روان سنجی) و یا تجارب روان سنجی (با ارایه مدارک مستند) مشمول بند فوق می باشند.
- تبصره ۲:** مرتبط بودن دو مقطع تحصیلی متقاضیان تاسیس مرکز تخصصی روانسنجی الزامی است.
- تبصره ۳:** تجربه کار عملی قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری مورد تایید است.
- ۲- دارا بودن حداقل ۸۰۰ ساعت تجربه کاری در زمینه سنجش روانشناختی (ارائه گواهی از انجمن‌های علمی معتبر، مراکز دانشگاهی و سایر مراکز و دفاتر مورد تایید سازمان بهزیستی)

۳- کسب حداقل ۶۰ امتیاز آموزشی ، ۲۰ امتیاز پژوهشی و ۱۵ امتیاز از مصاحبه علمی و مجموعاً کسب حداقل ۹۵ امتیاز در جدول « امتیازبندی جهت متقاضیان تاسیس و مسئولین فنی مرکز روانسنجی».

۴- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی مبنی بر دارا بودن صلاحیت علمی و عمومی و قابلیت‌های مداخلاتی

۵- دارا بودن شماره نظام و پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره

۶- برای تمدید پروانه فعالیت، گذراندن دوره‌های آموزشی حضوری و غیرحضوری تخصصی مرتبط مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق با سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) سالانه ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) ضروری است.

تبصره ۴: صدور مجوز جهت افراد دارای معلولیت جسمی- حرکتی و افراد کم‌بینا / نابینا و کم‌شنوا / ناشنوا بلامانع است؛ مشروط بر اینکه این معلولیت‌ها محدودیتی در اجرای وظایف صاحب امتیاز در ماده ۵ ایجاد نکند.

ب) اشخاص حقوقی

در صورتی که متقاضی شخص حقوقی باشد، علاوه بر شرایط مندرج برای اشخاص حقیقی و دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) ، می‌بایست دارای شرایط ذیل نیز باشد:

۱- اهداف اساسنامه آن مرتبط با فعالیت‌های روان‌سنجی و در چارچوب اساسنامه‌های مورد تایید سازمان بهزیستی باشد.

۲- ضروری است حداقل یک نفر از اعضای موسسه دارای مدرک دکتری یا کارشناسی ارشد روان‌سنجی ، روان‌شناسی و مشاوره (با دارا بودن شرایط تبصره ۱ ماده ۴ همین دستورالعمل) و عضو هیات‌مدیره نیز باشد.

۳- دارا بودن تجارب کاری و گذراندن دوره‌های تخصصی برای ایشان ضروری است.

ماده ۵ - شرح وظایف صاحب امتیاز مرکز

۱- مدیریت مالی مرکز (قابل تفویض به مسئول فنی مرکز)

۲- عقد قرارداد با همکاران مرکز، تامین حقوق کلیه کارکنان و مسئول فنی طبق توافق‌های انجام‌شده

۳- پاسخگویی به ادارات دولتی در زمینه مسائل مالی و اداری مرکز

۴- معرفی مسئول فنی واجد شرایط

۵- نظارت بر حضور و حسن انجام وظیفه مسئول فنی بدون دخالت در مسایل علمی و تخصصی.

۶- رعایت کلیه استانداردها، معیارها، موازین، مقررات، قوانین، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌های مرتبط

۷- تامین نظرات مسئول فنی منطبق با معیارهای تخصصی بر اساس دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی سازمان بهزیستی
۸- در صورتی که صاحب امتیاز، مسئول فنی نباشد مستندسازی تعاملات تخصصی صاحب امتیاز و مسئول فنی و بازخوردهای تخصصی و عمومی ارائه شده و اقدامات انجام گرفته الزامی است.

۹- همکاری با مسئول فنی در زمینه به‌کارگیری یا قطع همکاری با مشاورین

تبصره ۱: برای به‌کارگیری مشاورین نظر مثبت هر دو نفر مسئول فنی و صاحب امتیاز لازم است. برای قطع همکاری نظر هریک از دو نفر کافی و لازم‌الاجراست. چنانچه نظر مسئول فنی در این خصوص تامین نشود می‌تواند دلایل خود را مبنی بر عدم همکاری مشاور مربوطه کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۰- انجام مکاتبات رسمی و اداری با سازمان بهزیستی یا سایر ادارات و نهادها در حوزه وظایف مربوطه

۱۱- بهره‌مندی از توان تخصصی بخش غیردولتی در جهت ارتقا و گسترش فعالیت‌های مرکز

۱۲- تایید گزارش‌های فنی مرکز و پذیرفتن مسئولیت حقوقی آن

۱۳- تغییر یا برکناری مسئول فنی صرفاً در قالب شرایط مندرج در مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) می‌باشد و صاحب امتیاز می‌بایست هرگونه جابه‌جایی و تغییر مسئول فنی و پرسنل را کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۴- تهیه فایل الکترونیکی و نسخه چاپی قراردادهای حقیقی و حقوقی مرکز (اعم از پرسنل و...)

تبصره ۲: صاحب امتیاز فقط در صورت دارا بودن شرایط ذکر شده در این دستورالعمل، می‌تواند خود به‌عنوان مسئول فنی مرکز نیز پروانه دریافت نماید.

صاحب امتیاز می‌تواند برخی یا کلیه وظایف خود را به فرد دیگری تفویض کند ولی در هر صورت مسئولیت پاسخگویی در حوزه وظایف صاحب امتیاز به سازمان بهزیستی و سایر ادارات مرتبط، با خود ایشان خواهد بود.

صاحب امتیاز مرکز می‌بایست کلیه نیروهای مرکز مشاوره را در سامانه سنترز سازمان بهزیستی به آدرس <http://centers.behzisti.net> ثبت نماید و در صورت تغییر نیروها، تغییرات بلافاصله در سامانه سنترز اعمال گردد.

تبصره ۳: صاحب امتیاز فقط در صورت دارا بودن شرایط ذکر شده در این دستورالعمل می‌تواند خود به‌عنوان مسئول فنی مرکز نیز پروانه دریافت نماید.

ماده ۶- شرایط و مدارک لازم جهت صدور و تمدید پروانه مسئول فنی مرکز

شرایط و مدارک

علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، دارا بودن شرایط ذیل نیز الزامی است.

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری یا حداقل کارشناسی ارشد روان سنجی

تبصره ۱: مرتبط بودن دو مقطع تحصیلی مسئول فنی مرکز تخصصی روان سنجی الزامی است.

تبصره ۲: تجربه کار عملی مرتبط، قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری مورد تایید است.

۲- دارا بودن ۸۰۰ ساعت تجربه کاری در زمینه سنجش روانشناختی (ارائه گواهی از انجمن‌های علمی معتبر، مراکز دانشگاهی و سایر مراکز مورد تایید سازمان بهزیستی)

۳- کسب حداقل ۶۰ امتیاز آموزشی و ۴۰ امتیاز پژوهشی و ۱۵ امتیاز از مصاحبه علمی و مجموعاً کسب حداقل ۱۱۵ امتیاز در جدول «امتیازبندی جهت متقاضیان تاسیس و مسئولین فنی مرکز تخصصی روان سنجی».

۴- دریافت تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی مبنی بر دارا بودن صلاحیت علم و عمومی و قابلیت‌های مداخلاتی

۵- دارا بودن شماره نظام و پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره

۶- برای تمدید پروانه مسئول فنی گذراندن سالانه ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) دوره‌های آموزشی تخصصی مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق بر سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) ضروری است.

تبصره ۳: صدور مجوز جهت افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی بلامانع است.

ماده ۷ - شرح وظایف مسئول فنی:

۱- اجرای استانداردها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌های ابلاغی از طرف سازمان بهزیستی

۲- نظارت بر رعایت استانداردها و ضوابط حرفه‌ای و اخلاقی ارائه دهندگان خدمات روان سنجی؛

۳- تایید صلاحیت علمی نیروهای تخصصی مرکز مطابق دستورالعمل گزینش علمی و تایید سلامت روان همکاران متخصص مرکز با هماهنگی با موسس (در حیطه فعالیت تخصصی اعلام شده از طرف موسس)

۴- نظارت بر فعالیت آزمونگران و روانسج‌ها ی شاغل به کار در مرکز از جنبه‌ی علمی و اخلاقی

۵- تعیین ناظر تخصصی (سوپروایزر) برای مشاورین مرکز در صورت تشخیص ضرورت این امر توسط مسئول

فنی و نظارت بر حسن انجام کار ناظر تخصصی.

۶- حضور فعال در مرکز که برنامه مشخص آن (ساعات و روزهای حضور مسئول فنی) در تابلو اعلانات مرکز در معرض دید مراجعان نصب گردد. ساعات حضور مسئول فنی به صورت کتبی به اطلاع ناظر سازمان بهزیستی در استان نیز برسد.
تبصره ۱: مرخصی طولانی مدت مسئول فنی مطابق با آئین نامه داخلی ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت خواهد بود.

۷- مسئول فنی ملزم است حضور خود را در دفتر یا سیستم الکترونیکی حضور و غیاب مرکز ثبت نماید.

۸- مدیریت داخلی مرکز و رسیدگی به گردش مالی آن (در صورت تفویض از سوی مؤسس)؛

۹ - مسئولیت تخصصی پرونده کلیه مراجعان بر عهده مسئول فنی می‌باشد و نوع نظارت در این خصوص (به صورت تصادفی) به تشخیص وی می‌باشد. لازم به ذکر است ثبت نظرات تخصصی در حداقل یک‌سوم پرونده‌ها در هفته به همراه تاریخ، ذکر نام و امضای مسئول فنی الزامی است.

۱۰- ارائه بازخوردهای شفاهی یا کتبی به مشاوران و مؤسس مرکز در مواقع لزوم

۱۱- مسئول فنی موظف است در حیطه وظایف تعریف شده در این دستورالعمل در صورت لزوم با سازمان بهزیستی مکاتبه نماید.

۱۲- نظارت بر رعایت تعرفه ابلاغ شده از سوی سازمان بهزیستی کشور

۱۳- شرکت در جلسات، همایش‌ها و دوره‌های آموزشی اعلام شده از سوی سازمان بهزیستی

۱۴- رسیدگی به شکایات مطرح شده از سوی مراجعین و نیروی انسانی شاغل در مرکز در حوزه مسایل تخصصی مرتبط با خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی

۱۵- قطع همکاری با مشاوران و متخصصان مرکز و اعلام این موضوع به سازمان بهزیستی (ظرف مدت ۴۸ ساعت)

تبصره ۲: برای قطع همکاری با متخصصان نظر موافق مؤسس ضروری نیست. در صورت قطع همکاری با متخصصین، اعلام جایگزین الزامی می‌باشد.

۱۶- نظارت بر ورود اطلاعات به سامانه آماری مشاوره طبق آخرین ویراست ابلاغی کتابچه نظام طبقه بندی، شماره گذاری و تعاریف اختلالات و مشکلات روانی-اجتماعی سازمان بهزیستی

۱۷- همکاری با ناظرین اعزامی از سازمان بهزیستی؛ رفع مشکلات مرکز طبق موارد اعلامی توسط ناظرین؛ گزارش تخلفات به صاحب امتیاز جهت رفع مشکلات.

۱۸- ارایه گزارش تخلف موسس یا عدم تامین نظرات تخصصی مسوول فنی توسط ایشان به سازمان بهزیستی

۱۹- برگزاری جلسات هم افزایی برای موسس ، مشاوران و روانشناسان حداقل ماهی یکبار

۲۰- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت پیشبرد اهداف مرکز و بررسی مشکلات با موسس و مشاوران و روانشناسان حداقل هر سه ماه یکبار

۲۱- عدم ارائه اطلاعات یا عدم دسترسی به فایلها و اطلاعات مورد نیاز مراجعین در زمان بازدید ناظرین سازمان بهزیستی از مصادیق تخلفات محسوب می گردد.

۲۲- نظارت بر تکمیل پرونده مراجعان و نتایج حاصل از مداخلات تخصصی و نحوه ارجاع

۲۳- ثبت نام در سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) و نظارت بر ثبت نام نیروهای تخصصی مرکز در این سامانه

۲۴- ارسال لیست روانشناسان و مشاوران مطابق دستورالعمل به سازمان بهزیستی

۲۵- حضور مشاوران در مرکز بدون تاییدیه و معرفی به سازمان تخلف محسوب می شود، همچنین حضور پرسنل غیرتخصصی در مرکز به عنوان مشاور نیز تخلف محسوب می گردد.

۲۶- برقراری ارتباطهای ضروری با ارگانهای امنیتی از جمله نیروی انتظامی، فتا و... در صورت لزوم

۲۷- استفاده از ابزارهای استاندارد که مورد تایید سازمان بهزیستی می باشد(مطابق لیست پیوست).

ماده ۸- شرایط متخصصین مرکز

۱- شرایط اختصاصی:

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری یا کارشناسی ارشد روان سنجی، روانشناسی و مشاوره(با توجه به تبصره ۱ ماده ۴). لازم به ذکر است که برای دارندگان مدرک کارشناسی ارشد، مدرک کارشناسی متقاضی نیز می بایست مرتبط (روانشناسی یا مشاوره) باشد و برای دارندگان مدرک دکتری مرتبط بودن یکی از مقاطع پایین تر تحصیلی ضروری است.

۲- ارائه گواهی دوره های آموزشی تخصصی در حوزه روان سنجی مورد تایید سازمان بهزیستی کشور (حداقل ۹۶ ساعت معادل ۱۲ روز کارگاه ۸ ساعته)

۳- حداقل تجربه عملی ۱۰۰ ساعت

۲- حداقل نیروی انسانی مرکز تخصصی روان سنجی:

- ۱- یک نفر مسئول فنی طبق شرایط ذکر شده در همین دستورالعمل.
  - ۲- دو آزمونگر حرفه ای با مدرک کارشناسی ارشد روان سنجی، مشاوره یا روان شناسی
- تبصره ۱: افراد دارای مدارک روان شناسی و مشاوره، فقط در صورت انجام تحقیق یا تحقیقاتی اعم از پایان نامه تحصیلی در راستای استانداردسازی آزمونها و... (در حیطه روان سنجی) و یا تجارب روان سنجی (با ارایه مدارک مستند) مشمول بند فوق می باشند.

ماده ۹- فضای فیزیکی و تجهیزات مورد نیاز

۱- حداقل فضای فیزیکی برای مرکز:

- ۱- زیربنای بالاتر از ۶۰ متر
  - تبصره ۱: در مناطق کم برخوردار زیربنای ۴۵ متر مورد قبول می باشد.
  - ۲- دو اتاق مناسب جهت سنجش روانشناختی
  - ۳- سالن انتظار و پذیرش اولیه
- تبصره ۱: رعایت اصول مناسب سازی جهت سهولت تردد افراد دارای محدودیت های حسی و حرکتی ضرورت دارد و ترجیحا مراکز مشاوره در مکانهایی راه اندازی گردد که اصول مناسب سازی جهت تردد معلولین ، جانبازان ، سالخوردگان ، ... رعایت شده باشد.

۲- تجهیزات مورد نیاز برای مرکز

- ۱- ابزارهای روانشناختی (مطابق لیست پیوست)
- ۲- سیستم رایانه ای کامل به همراه پرینتر
- ۳- فایل قفل دار جهت نگهداری و ثبت پاسخنامه ها و فرم های ثبت پرونده ها به تعداد مورد نیاز
- ۴- میز و صندلی برای آزمونگران و مراجعان به تعداد مورد نیاز

۵- وسایل دفتری به تعداد مورد نیاز

۶- کتابخانه تخصصی روان سنجی

۷- قابلیت نگهداری و دسترس پذیری ابزارهای روانشناختی

۸ - حداقل یک خط تلفن مستقل

۹ - وسایل اطفاء حریق

۱۰- یک دستگاه آبخوری

۱۱- امکانات مرتبط با تهویه، دما و نور

۱۲- وجود سرویس بهداشتی با امکانات بهداشتی(اعم از مواد شوینده، خشک کن برقی، دستمال کاغذی، سطل زباله)

۱۳- سیستم ایمنی مرکز شامل:

- پوشاندن لبه‌های تیز و خطرناک

- ایمن‌سازی سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی (بخاری، پنکه و...)

- ایمن‌سازی کلید و پریزها

- انتخاب اسباب‌بازی‌های مناسب از نظر جنس، اندازه، شکل ظاهری (جهت مراجعین کودک)

- سایر موارد ایمنی

تبصره ۲: اختصاص فضای فیزیکی معرفی شده برای دریافت پروانه فعالیت مرکز روان سنجی به فعالیت‌های دیگر

ضروری است با مجوز کتبی از سازمان بهزیستی کشور باشد.

تبصره ۳: فعالیت دو مرکز مشاوره در دو شیفت جداگانه در یک فضای فیزیکی به شرط اعلام کتبی ساعات کاری به

بهزیستی استان بلامانع است.

ماده ۱۰- ضوابط نظارت و رسیدگی و برخورد با تخلفات و شکایات

نظارت بر عملکرد مراکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) می‌باشد.

تبصره ۱: با توجه به طرح مباحث تخصصی، ضروری است کمیته نظارت تخصصی استان از یک نفر کارشناس ارشد روانشناسی یا مشاوره با تجربه کافی در حیطه روان سنجی برخوردار باشد و در صورت نیاز می‌تواند از فردی واجد شرایط از خارج از سازمان دعوت نمایند.

ماده ۱۱- انحلال مرکز

انحلال مرکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) و بر عهده کمیسیون ماده ۲۶ استان می‌باشد.

ماده ۱۲- مقررات عمومی

علاوه بر مقررات عمومی مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) شامل موارد زیر می‌باشد.
۱- تعطیلی موقت مرکز از سوی موسس بایستی با هماهنگی و موافقت کمیسیون ماده ۲۶ استان و با رعایت شرایط زیر صورت پذیرد:

الف- همه مراکز در صورت تعطیلی طولانی‌مدت (بیش از یک ماه) موظف‌اند اولاً به مدت حداقل یک ماه قبل از تعطیلی موضوع را به اطلاع مراجعین برسانند و مداخله درمانی با مراجعین خود را پایان داده یا به نزدیک‌ترین مرکز تحت نظارت سازمان بهزیستی ارجاع دهند.

تبصره ۱: حق انتقال پرونده‌ها مگر با رضایت مراجع و رعایت اصل رازداری به مرکز دیگر وجود ندارد.

۲- درج عناوین خدمات مرکز منحصر به خدمات ذکرشده در ماده سوم این دستورالعمل می‌باشد و درج هرگونه خدمت دیگری بر روی تابلو تخلف محسوب می‌شود.

۳- نصب تابلو در محل درب ورودی مرکز می‌بایست مطابق دستورالعمل همگون‌سازی ماده ۲۶ صورت پذیرد. چنانچه مرکز در ساختمانی قرار گرفته که ابعاد خاصی جهت تابلو در نظر گرفته شده است رعایت استاندارد تابلو آن ساختمان مانعی ندارد.

۴- مرکز موظف است برای کلیه مراجعان پرونده تشکیل داده و مشخصات و کلیه سوابق، یافته‌های بالینی و شرح خدمات ارائه‌شده به آنها را مطابق فرم‌های ارسالی از دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی نگهداری و در سامانه آماری

مشاوره درج نماید. پرونده و سوابق مراجعان دور از دسترس سایر مراجعه‌کنندگان و پرسنل به‌طور محرمانه نگهداری شود.

۵- تعرفه‌های ابلاغ‌شده از طرف سازمان بهزیستی برای خدمات مورد ارائه در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۶- اسامی کلیه پرسنل تخصصی، موسس و مسئول فنی در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۷- در صورت مواجهه با آیین‌نامه‌ها، مکاتبه‌ها، موازین و مانند آنها که از مراجع مختلف غیر از سازمان بهزیستی برای مرکز صادر یا ارسال می‌شود، مرکز موظف است موضوع را از بهزیستی استان کتبا استعلام و تقاضای رفع ابهام نماید.

۸- پس از اعطای پروانه، نصب ساعات فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان الزامی است.

۹- مراکز صرفاً در صورتی که مراجع تعیین وقت قبلی انجام داده باشد می‌توانند ۵۰ درصد حق جلسه مشاوره را به عنوان پیش پرداخت دریافت نمایند. چنانچه مراجع یک روز قبل از جلسه تعیین شده وقت خود را کنسل نماید مبلغ پرداخت شده قابل استرداد است؛ ولی چنانچه بدون کنسلی و اطلاع به مرکز، برای مشاوره مراجعه ننموده باشد مبلغ پرداخت شده قابل استرداد نیست.

۱۰- انتشار آگهی تبلیغاتی که موجب گمراهی بیماران یا مراجعین گردد از سوی مرکز ممنوع بوده و استفاده از عناوین مجعول و خلاف حقیقت روی تابلو و سربرگ و یا دادن وعده‌های فریبنده، جرم تلقی شده و با متخلفین برابر مقررات قانونی رفتار خواهد شد.

ماده ۱۳- این دستورالعمل در ۱۳ ماده و ۱۰ تبصره تدوین شده است که پس از ابلاغ قابل اجرا خواهد بود.

پیوست

جدول ۱: امتیاز بندی متقاضیان تاسیس و مسئولین فنی مراکز تخصصی روان سنجی

موضوع	ردیف	شاخص روان سنجی	امتیاز	حداکثر امتیاز	توضیحات	امتیاز دریافتی
آموزشی	۱	رشته تحصیلی	-مدرک دکتری روان سنجی: ۳۰+ -مدرک کارشناسی ارشد روان سنجی: ۲۵ امتیاز -مدارک کارشناسی ارشد روان شناسی و مشاوره (با پایان نامه های مرتبط با روان سنجی): ۲۰ امتیاز	۳۰		
	۲	شرکت در کارگاه‌های آموزشی مرتبط	به ازای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۲ امتیاز	۳۰	کارگاه های برگزار شده در انجمن های علمی معتبر ، مراکز دانشگاهی و سایر مراکز مورد تایید سازمان بهزیستی	
	۳	برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرتبط	به ازای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۲ امتیاز	۳۰		
	۴	تالیف کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب ۶ امتیاز	۲۴		
	۵	ترجمه کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب ۴ امتیاز	۲۰		
	۶	تجربه روان سنجی (کارورزی)	به ازای هر ۱۰۰ ساعت کار روان سنجی: ۵ امتیاز	۳۰	علاوه بر ۸۰۰ ساعت تجربه روان سنجی قید شده در دستورالعمل	

		۱۰	مقاله ISI ۳ امتیاز مقاله علمی پژوهشی: ۲ امتیاز مقاله علمی ترویجی: ۱ امتیاز	تالیف مقاله ISI، علمی پژوهشی، علمی ترویجی	۱	پژوهشی
		۳۰	به ازای هر ۵۰ ساعت نظارت روان سنجی: ۱۰ امتیاز	نظارت روان سنجی	۲	
		۲۰	برای پایان نامه مرتبط در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد: ۵ امتیاز برای پایان نامه مرتبط در مقطع تحصیلی دکتری: ۱۵ امتیاز	اخذ پایان نامه‌های مرتبط	۳	
		۶۰	طراحی، تدوین و استانداردسازی ابزارهای روانشناختی جهت هر ابزار: ۲۰ امتیاز	فعالیت های روان سنجی	۴	
		۳۰		کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی	۵	
۳۱۴				جمع امتیازات		

تبصره: منظور از حداقل ۶۰ امتیاز آموزشی، کسب حداقل ۲۰ امتیاز از ردیف ۱ در قسمت آموزشی جدول مندرج در پیوست (رشته تحصیلی) و کسب حداقل ۲۰ امتیاز از ردیف های ۲ و ۳ جدول مذکور (شرکت در کارگاههای آموزشی و برگزاری کارگاههای آموزشی) و کسب حداقل ۲۰ امتیاز از ردیف ۶ (تجربه روان سنجی) جدول مذکور می باشد. به بیان دیگر کسب امتیاز در ردیف های ۱، ۲ و ۶ الزامی می باشد.

منظور از حداقل ۲۰ امتیاز پژوهشی ، کسب حداقل ۲۰ امتیاز از ردیف ۴ (فعالیت های روان سنجی) از قسمت پژوهشی جدول
مندرج در پیوست می باشد. به بیان دیگر کسب امتیاز از این ردیف الزامی می باشد.

منظور از کمیته ارزیابی سازمان کمیته‌ای است که صلاحیت علمی عمومی و مهارتی فرد را تایید یا رد می کند. دریافت تاییدیه
از کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی الزامی است.

ابزارهای روان شناختی پیشنهادی:

مقیاسهای انفرادی هوش و خلاقیت

- ۱- نسخه نوین هوش آزمای تهران- استانفورد- بینه (SB.۵)
- ۲- نسخه چهارم و تکمیلی مقیاس های هوشی وکسلر کودکان (۴- WISC)
- ۳- نسخه سوم مقیاس های هوشی وکسلر کودکان
- ۴- مقیاس های هوش عملکردی لایتر
- ۵- نسخه دوم مقیاسهای هوشی رینولدز
- ۶- آزمون خلاقیت تورنس
- ۷- آزمون بندگشتالت
- ۸- آزمون حافظه وکسلر
- ۹- آزمون مکعبهای کهس
- ۱۰- آزمون d۲

آزمون های گروهی هوش

- ۱- آزمون های هوشی ریون(پیشرفته، بزرگسال و کودکان)
- ۲- آزمون هوشی دومینو
- ۳- آزمون های هوشی کتل

آزمون ها و پرسشنامه های شخصیت

- ۱- آزمون اندریافت موضوع (T.A.T)
- ۲- آزمون اندریافت کودکان (C.A.T)
- ۳- آزمون رورشاخ
- ۴- آزمون ترسیم خانواده

۵- فرم بازسازی شده پرسشنامه شخصیتی چند وجهی مینه سوتا- ۲ (MMPI-۲ RF)

۶- نسخه سوم پرسشنامه شخصیتی پنج عاملی (NEO-۳)

۷- نسخه چهارم پرسشنامه بالینی چند محوری میلون (MCMI-۴)

۸- پرسشنامه طرحواره یانگ (YSQ)

۹- پرسشنامه شیوه های فرزندپروری بامریند

۱۰- نسخه دوم پرسشنامه الگوی ارتباط والد- فرزند

۱۱- پرسشنامه شخصیتی ۱۶ عاملی کتل

۱۲- فهرست واری نشانگان (SCI-۹۰)

۱۳- آزمون علائق تحصیلی - شغلی هالند

۱۴- پرسشنامه عزت نفس کوپراسمیت

۱۵- آزمون می بر - بریج (MBT)

۱۶- پرسشنامه شخصیتی کالیفرنیا (CPI)

۱۷- پرسشنامه شخصیتی آیزنگ

۱۸- پرسشنامه افسردگی بک

لازم به ذکر است که این ابزارها پیشنهادی است. در صورت پیشنهاد ابزاری خاص ، ویژگی های روان سنجی ابزار یا نام کامل ابزار به این معاونت ارسال شود تا بررسی گردد.

فرم نظارت بر مراکز تخصصی روان سنجی غیردولتی

استان : شهر : تاریخ بازدید: آدرس و شماره تلفن :

مشخصات مرکز :

نام مرکز مشاوره:	نوع مرکز:	روزهای کاری:	ساعت کار:
نام موسس:	رشته و مدرک تحصیلی:	تاریخ صدور پروانه فعالیت:	تاریخ اعتبار:
نام مسئول فنی:	رشته و مدرک تحصیلی:	تاریخ صدور پروانه مسئول فنی :	تاریخ اعتبار:

موضوع	شاخص	بله	خیر
وضعیت پذیرش	وضعیت وقت دهی (موارد اورژانسی ، فاصله زمانی بین جلسات)		
	وجود دفتر وقت دهی واسامی مراجعان		
	ثبت میزان وجه دریافتی (برای تشخیص اینکه آیا مطابق تعرفه است یا خیر)		
	پذیرش مراجعان دارای یاری برگ و مستندات		
توضیحات			
فرآیند سنجش (بر اساس پرونده ها)	تدوین پرونده روان سنجی		
	وجود شرح حال مراجع ، ثبت تاریخ مراجعه ، تشخیص اولیه مشکل		
	اجراء نمره گذاری و تفسیر ابزارهای روان شناختی		
	بررسی پرونده های روان سنجی توسط مسئول فنی مرکز		
	وجود مستندات ارجاع		
	پیگیری وضعیت ارجاع توسط مسئول فنی		

			توضیحات
		انطباق یابی و استانداردسازی ابزارهای روانشناختی	روان سنجی
		اجراء نمره گذاری و تغییر ابزارهای روانشناختی	
			توضیحات
		توانمند سازی نیروهای مرکز	آموزش
			توضیحات

موضوع	شاخص	بله	خیر
وضعیت اداری	نصب پروانه فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان		
	نصب پروانه مسئول فنی در معرض دید مراجعان		
	نصب تعرفه ابلاغی در معرض دید مراجعان		
	نصب لیست اسامی آزمونگران و تحصیلات و برنامه کاری آنان معرض دید مراجعان		
	محافظت از اطلاعات پرونده مراجعین (غیرقابل دسترسی افراد غیرمرتبط)		
	تشکیل پرونده روان سنجی برای مراجعین		
	نصب و استفاده از نرم افزارهای روان سنجی		
	بایگانی نامه ها ، مکاتبات و پرونده روان سنجی		
توضیحات			
نیروی انسانی	حضور مستمر مسئول فنی در مرکز		

تهیه کننده: کارشناس مسئول شهرستان

تایید کننده: کارشناس ناظر استان